

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ **«Військова психологія і педагогіка»**

У межах цього курсу курсанти удосконалюють загальні компетентності та починають формувати спеціальні компетентності, особистісні та професійні уміння та навички, а саме опановувати категоріально-понятійний апарат військової психології та педагогіки; оволодівати навичками роботи з першоджерелами, довідковою літературою з військової психології та педагогіки, засвоювати структуру сучасної психологічної та педагогічної наук; оволодівати навичками у визначенні індивідуально-психологічних особливостей особистості, особливостями протікання психічних процесів та вмінням організовувати військово-педагогічний процес відповідно до керівних документів визначених МО України та МВС України.

ТРИВАЛІСТЬ КУРСУ

3 кредити (90 годин): 54 годин аудиторної роботи, 36 години самостійної роботи.

МЕТА КУРСУ

підготувати випускника для проходження військової служби в підрозділах і частинах Національної гвардії України здібного для прийняття обґрунтованих управлінських рішень, володіючого методичними навичками навчання і виховання особового складу з врахуванням індивідуально-психологічних властивостей особистості та особливостями протікання психічних процесів, надати курсантам психолого-педагогічні знання, формувати у них науковий світогляд, творче педагогічне мислення. Надати знання та сформувати уміння і навички з організації та проведення занять з підрозділами із застосуванням принципів, методів, форм, засобів та організаційних заходів навчання в системі професійної підготовки; надати знання щодо змісту, напрямків, форм та методів виховної роботи, вміти їх використовувати у навчанні і вихованні особового складу. Розкрити і науково обґрунтувати шляхи, засоби і методи підвищення ефективності навчально-виховного процесу, формувати психологічну готовність до майбутньої професії. Формувати у курсантів морально-психологічні якості, виховувати в них свідомість, патріотизм і гуманізм, уміння вірно оцінювати суспільні явища, відстоювати і захищати ідеали і духовні цінності народу України. Виховувати у майбутніх офіцерів високу загальну і педагогічну культуру.

Програмні результати навчання за навчальною дисципліною:

Випускник повинен:

Знати:

методи і основні категорії військової психології та педагогіки; основні теоретичні положення загальної та військової психології та педагогіки; загальні закономірності психіки, психологічні закономірності формування особистості, засвоїти знання про психічні пізнавальні процеси; направлення практичного застосування психолого-педагогічних знань в професійній діяльності; психологічні механізми взаємодії людини з соціальним середовищем; принципи, методи і форми навчання і виховання військовослужбовців; особливості і динаміку соціально-психологічних процесів у підрозділі, особливості протікання психічних явищ в умовах військової діяльності (заняття по бойовій підготовці, бойове чергування, здійснення маршу, вартова та внутрішня служба) основні методи науково-педагогічних досліджень особового складу та сучасні технології виховання підлеглих для якісного виконання завдань службово-бойової діяльності; вимоги керівних документів, структуру, принципи побудови і функціонування задач щодо організації навчального процесу в підрозділах Національної гвардії; основи організації та порядок підготовки проведення занять ;

Уміти: оцінювати індивідуальні та вікові особливості особистості й на цій підставі прогнозувати основи формування знань, навичок та умінь, професійне становлення

військовослужбовця; Орієнтуватися в закономірностях протікання психічних процесів і психічних явищ, групових феноменах; вивчати та управляти соціально-психологічними явищами військового колективу; розвивати і удосконалювати інтелектуальні, духовні і фізичні можливості особистості; уміло користуватися основними методами і формами навчання та виховання особового складу; організовувати та проводити навчальні заняття, володіти методикою проведення і контролю занять з предметів професійної підготовки.

Володіти: методами та поняттями психологічної науки та вміло використовувати їх у навчанні та професійній діяльності; методами індивідуальної та колективної роботи по вихованню підлеглих; знаннями щодо організації та проведення занять з предметів професійної підготовки в підрозділах; методикою та методичними прийомами під час проведення занять з предметів професійної підготовки у підрозділі; формами і методами вивчення індивідуальних психологічних властивостей та соціально-психологічних процесів, що відбуваються у військових колективах.

Мати уявлення (бути ознайомленим) з:

сучасними напрямками досліджень у психології та педагогіці;

з технологією самонавчання для подальшого поглиблення навичок та вмінь у організації військово-педагогічного процесу у підрозділі.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Вивчення цього курсу передбачає повне, часткове або опосередковане формування відповідних компетентностей ОПП «Експлуатація та відновлення автомобілів та бойових машин підрозділів НГУ» (див. Табл. 1).

У межах тем «Загальні питання військової психології та психічні процеси військовослужбовця НГУ», «Психічні властивості особистості», «Військовий колектив: сутність, зміст та психологічні закономірності його функціонування», «Військово-педагогічний процес» та інших, курсанти працюють з інформацією, зокрема з використанням мережі Інтернет, виступають з промовами і презентаціями, підготовленими ними як групові та/або індивідуальні проекти.

Теми занять та презентацій пов'язані із темами модулів, у межах яких здійснюється навчання.

ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання знань курсантів здійснюється відповідно до «Положення про оцінювання знань слухачів (курсантів, студентів) в Національній академії Національної гвардії України».

Компетентності, які курсант набуде в результаті навчання:

Таблиця 1

Компетентності та оцінювання рівня їх досягнення курсантами

Шифр	Компетентність	Ступінь сформованості компетентності	Оцінювання
ІК	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми професійної діяльності у сфері озброєння та військової техніки або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів військових та технічних наук і	Частково, в аспекті виконання завдань, передбачених професійною діяльністю за спеціальністю "Озброєння та військова техніка"	Поточне

	характеризується комплексністю та невизначеністю умов		
K01	Здатність діяти соціально відповідально та свідомо	Опосередковано, шляхом організації та планування власного навчання, виконання завдань як індивідуального так і групового характеру	Міжсесійне (поточна та тематична перевірка), готовність до семінарів. Перевірка конспектів.
K02	Здатність приймати обґрунтовані рішення	Опосередковано, під час моделювання форматів професійної організації навчально-виховного процесу.	Міжсесійне (поточна та тематична перевірка), готовність до семінарів. Перевірка конспектів.
K05	Здатність планувати та управляти часом	Опосередковано, шляхом організації та планування власного навчання, виконання завдань	Самооцінювання, зворотний зв'язок.
K07	Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети	Частково, шляхом використання методів стимулювання для особистісного розвитку та при відпрацюванні практичних занять методом прикладу для інших	Самооцінювання, зворотний зв'язок.
K21	Здатність працювати автономно та в команді (включаючи навички лідерства), виконуючи посадові обов'язки офіцера тактичного рівня в ході повсякденної діяльності та бойового застосування озброєння та військової техніки підрозділу (за видами, родами Збройних Сил України, інших військових формувань, утворених відповідно до законів України)	Частково, шляхом організації власного навчання та навчання в групі, моделювання ситуацій та прийняття рішень, аргументованими доповідями з можливістю переконання.	Міжсесійне (поточна та тематична перевірка), готовність до групових занять, активна участь у обговореннях під час практичних і групових занять. Підсумкове (рубіжний та заключний контроль). (Залік).
K23	Здатність до самоосвіти, пошуку, аналізу та критичного оцінювання	Частково під час навчання, яке є шляхом	Самооцінювання, зворотний зв'язок.

	інформації з різних джерел	самовдосконалення, під час виконання завдань із пошуку та опрацювання інформації з різних джерел	
--	----------------------------	--	--

МІЖСЕСІЙНЕ ОЦІНЮВАННЯ (ПОТОЧНА ТА ТЕМАТИЧНА ПЕРЕВІРКА)

Поточне оцінювання здійснюється за кожним завданням в межах модулів. Оцінюються і завдання, виконувані в аудиторії, і завдання, виконувані під час самостійної роботи на підґрунті перевірки конспектів, тестового та усного опитування.

Завдання для самостійної роботи оформлюються у зошитах з конспектами, що ведуться на занятті, вітається структуровані форми запису (таблиці, блок-схеми тощо). Обсяг повинен бути розумним, багато тексту не гарантує відмінної оцінки. Необхідно обов'язково зазначати джерела, на які спирається відповідь.

Перелік завдань для самостійної підготовки:

1. Завдання та значення психології для навчання та виховання людини.
2. Психологічна структура особистості.
3. Сутність відчуття, та сприймання.
4. Сутність пам'яті.
5. Сутність мислення
6. Формування та розвиток особистих командирських якостей
7. Якість та форми спрямованості особистості.
8. Досвід особистості: знання, навички, вміння, звички.
9. Співвідношення типів нервової системи та темпераменту
10. Темперамент та стиль діяльності військовослужбовця
11. Форми та методи вивчення психологічних особливостей підлеглого особового складу.
12. Поняття про групу.
13. Міжособистісні стосунки в групі.
14. Класифікація методів психологічного дослідження.
15. Психологічні феномени групи.
16. Особливості розвитку та становлення військової педагогіки в Україні.
17. Основні концепції навчання і можливість їх використання у навчанні військовослужбовців.
18. Характеристика етапів організації навчально-пізнавальної діяльності воїнів.
19. Методи активізації пізнавальної діяльності воїнів у навчальному процесі їх класифікація та різновиди
20. Залежність структури навчального заняття від характеру дисципліни, предмету та періоду навчання.
21. Методика реалізації навчально-виховних цілей під час розповіді та пояснення.
22. Сутність підготовки керівника до навчального заняття.
23. Методика оцінки знань, навичок та вмінь військовослужбовців
24. Виховання як провідний фактор формування і розвитку особистості.
25. Закономірності та рушійні сили розвитку особистості.
26. Мета виховання в українському суспільстві
27. Ідеал виховання: сутність, види та функції.
28. Самовиховання військовослужбовців як педагогічна проблема.
29. Методи самовиховання військовослужбовців

Перелік літератури для читання:

1. Кузьмінський А.І. Педагогіка: Підручник. – К.:Знання-Прес, 2004
2. Ягупов В.В. Військова психологія. : Підручник.- Київ-2004-649с

3. Лозниця В.С. Основи психології і педагогіки .:Навчальний посібник .-К.: КНЕУ, 2001-228 с.
4. Кравченко О.В., Тробюк Н.Ю. Психологія і педагогіка Навчальний посібник. – Академія ВВ МВС, 2013
5. Ягупов В.В. Військова педагогіка. : Підручник.- Київ-2004-649с.
6. Степанов О. М., Фіцула М.М. Основи психології і педагогіки. Навчальний посібник – 2-ге вид., випр., доп. Рек.МОН. – К. : Академвидав, 2006.
7. Закони України «Про освіту», «Про вищу освіту».

Читати підручники (посібники) цілком не потрібно, вказівки щодо читання будуть даватись викладачем наприкінці лекційних занять.

Загальні критерії оцінок:

“відмінно” – Курсант добре володіє категоріально-понятійний апаратом військової психології та педагогіки, на групових, практичних та семінарських заняттях приймає активну участь в обговорюванні виступів інших учасників, виступає з особистою доповіддю, надає рецензію на доповідь інших учасників, ставить питання, дає відповіді, має конспекти, які містять всю основну інформацію з теми, узагальнено-логічні схеми, таблиці тощо. Добре володіє навиками визначення індивідуально-психологічних особливостей особистості, особливостями протікання психічних процесів у особистості, азами формування військового колективу, особливостями організації навчально-виховного процесу у військових підрозділах.

“добре” – Курсант достатньо володіє категоріально-понятійний апаратом військової психології та педагогіки, на групових, практичних та семінарських заняттях приймає активну участь в обговорюванні виступів інших учасників, виступає з особистою доповіддю, дає відповіді, має конспекти. Достатньо володіє навиками визначення індивідуально-психологічних особливостей особистості, особливостями протікання психічних процесів у особистості, азами формування військового колективу, особливостями організації навчально-виховного процесу у військових підрозділах.

“задовільно” – Курсант орієнтується у категоріально-понятійному апараті військової психології та педагогіки, має конспекти.

“незадовільно” – Курсант не готовий до заняття, не приймає участь в обговорюванні виступів інших учасників. Конспект не містить основну інформацію з певної теми.

ПІДСУМКОВЕ ОЦІНЮВАННЯ (РУБІЖНИЙ ТА ЗАКЛЮЧНИЙ КОНТРОЛЬ)

Метою заліку є контроль сформованості в курсантів системи знань і умінь з навчальної дисципліни. Перелік питань до заліку міститься в методичних вказівках до його проведення, що зберігаються на кафедрі і доступні для курсантів у будь-який час.

Залік здійснюється на підґрунті суми набраних балів отриманих підчас міжсесійного оцінювання (поточна та тематична перевірка), виконання завдань з курсу, а також ведення конспекту.

1. Кількість балів за ведення конспекту (самопідготовку) становить від 0 до 40 балів.

2. Кількість балів за аудиторну роботу (у межах вивчення курсу) становить від 0 до 40 балів.

3. Кількість балів, яку можна отримати на заліку становить від 0 до 50 балів. До заліку допускаються курсанти, які попередньо за підсумками аудиторної та самостійної роботи одержали не менше 50 балів.

ПОЛІТИКА КУРСУ

Курс передбачає індивідуальну та групову роботу.

Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики.

Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлені терміни.

Якщо курсант відсутній з поважної причини, він/вона презентують виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача.

Під час роботи над проектами не допустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими, оригінальними.